

НАЦИОНАЛЕН ВОЕНЕН УНИВЕРСИТЕТ "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
5000 гр. Велико Търново, бул. „България“ №76
телефон: (062)618 822; факс:(062)618 899; e-mail: nvu@nvu.bg

№ 5959/14.12.20
св 2

СТАНОВИЩЕ

от полковник доцент доктор инж. ВАСИЛ ХРИСТОВ СТАНКОВ,
Военна академия „Г. С. Раковски“- София, бул. „Евлоги Георгиев“ № 82,
Област на висшето образование: 9. Сигурност и отбрана,
Професионално направление 9.2. Военно дело

vassilst@abv.bg; 0887709865

ОТНОСНО: Дисертационния труд на **Диян Минков Хаджийски** на тема :
„ПСИХОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ЛИЧНАТА СИГУРНОСТ“ за
присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето
образование 9. „Сигурност и отбрана“ професионално направление 9.1.
„Национална сигурност“, Докторска програма по научна специалност
„Организация и управление извън сферата на материалното производство“
(национална сигурност)”

Научен ръководител: полковник доцент д.н. инж. Георги Атанасов
Георгиев.

Велико Търново
2020 год.

Становището е възложено с решение на заседанието на научното жури, Протокол № 1 – рег. № 5415/16.11.2020 г. и е разработено въз основа на комплект документи и материали, съответстващи на изискванията по процедурата.

1.Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Темата за зависимостта на личната сигурност от психологически фактори е особено актуална в контекста на съвременното разбиране за сигурността, което извежда на предно място сигурността на отделния гражданин. Същевременно е налице необходимост от допълнително аргументиране на тезата, че усещането за лична сигурност като субективна категория зависи от възприятията на индивида за степента на неговата защитеност и неприкосновеност.

Актуалността на разработката произтича от нарастващата необходимост от утвърждаване на подходи, които третираат сигурността като персонално преживяване, обусловено от психологически фактори, формирани в резултат на конкретни обективни процеси, протичащи в средата на сигурност.

Сложността на механизмите за индивидуално преживяване и колективно съпреживяване на динамичните процеси в средата на сигурност налагат задълбочено изследване на психологическите аспекти на сигурността и на движещите сили, които влияят върху личността и определят нейните нагласи и представи за сигурност.

Значимостта на изследването се определя от важността на проблемите, свързани със състоянието на сигурността на индивидуално (личностно) ниво, където се мултиплицира ефектът от въздействието на факторите, действащи на останалите нива (равнища) на сигурността.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Научните резултати от представения дисертационен труд са значими и полезни, тъй като представят отправна точка, от която предизвикателствата на личната сигурност може да се изследват като продукт на субективно преживяване и като функция на личностни характеристики и социалнопсихологически фактори.

Изведените седем (7) научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд са коректни и правилно отразяват достиженията и ценността на дисертационния труд. Реализираните приноси в значителна степен разкриват влиянието на личната сигурност върху различни сфери на социално-политическия живот и представляват добра основа за разширяване на изследванията в тази област.

Сред достойнствата и качествата на дисертационния труд може да бъдат посочени следните:

- Представен е анализ на психологическите аспекти на личната сигурност като структурен елемент на сигурността на индивидуално равнище.

В рамките на анализа е направен извод, че със снижаване на нивата на сигурността все повече нарастват променливите, които я определят. Така на нивото на индивида те стават най-трудно изброими, защото в отношението обективно – субективно се намесват множество осъзнати движещи сили от социалнопсихологически и личностен характер. Този извод може да послужи за създаване на класификация на факторите на сигурността на нивото на отделния индивид.

- Разработен е модел за проучване на личната сигурност, базиран на изследване на личностни и социалнопсихологически фактори.

Чрез обективна проверка на предварителни допускания и хипотези авторът е изследвал влиянието на личностните характеристики, усещания и възприятия върху формирането на представата за сигурност и оценката на

индивида за степента на лична защитеност от различни по характер рискове и заплахи.

- Предлагат се рационални препоръки за оценка на реакциите на социалните групи в условията на повишена застрашеност и наличие на реални заплахи в средата за сигурност.

Важен принос на дисертационния труд се състои в това, че са идентифицирани тези аспекти на личната сигурност, които са свързани непосредствено със сигурността като социален феномен и подлежат на обективно научно изследване. В практически аспект това позволява да се конкретизират приоритетите на секторните политики, като се акцентира върху мерките, които имат пряко отражение върху личната сигурност на гражданите.

- Събрани, обобщени, интерпретирани и представени са значителни по обем данни, които аргументират тезата и подкрепят основните изводи на дисертационния труд.

3. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Използваните публикации се цитират библиографски правилно. Няма данни за плагиатство.

4. Критични бележки

Нямам конкретни критични бележки към дисертационния труд на г-н Диян Хаджийски. Считаю, че настоящият дисертационен труд е добра основа за продължаване, задълбочаване и разширяване на изследванията по тази сравнително нова тема, която занапред може да присъства по-широко в разработките, свързани с военно-политическите аспекти на сигурността и военното дело.

5. Заключение

Изследваният научен проблем в дисертационния труд на **Диян Минков Хаджийски** на тема: **„ПСИХОЛОГИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ЛИЧНАТА**

СИГУРНОСТ” е значим и актуален, реализирани са необходимите научни и научно-приложни приноси и са постигнати конкретни научни резултати, поради което считам, че са налице всички условия за успешно финализиране на процедурата .

Поради това гласувам „ЗА” придобиването от Диян Минков Хаджийски на образователна и научна степен „доктор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана” професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, Докторска програма по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (национална сигурност)”.

Изготвил становището : ....
(полк. доц. д-р Васил Христов Станков)

05.12.2020

София